

บทที่ 5

บทสรุปและวิจารณ์

การทดลองที่ 1

โดยที่นำไปแล้วสมรรถภาพทางการสืบพันธุ์ของสุกรผู้งูน้อยในเกณฑ์ดีเมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษา ก่อนหน้านี้ที่ทำในประเทศไทย (Olanratmanee et al., 2010; Tummaruk et al., 2010) อย่างไรก็ได้ สมรรถภาพทางการสืบพันธุ์ที่ลดลง ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของการแท้งและลูกมัมมียังพบได้เป็นเวลาหลายเดือน ก่อนการตัดสินใจใช้วัคซีนพิオาร์อาร์ເອສ สมรรถภาพทางการสืบพันธุ์ที่ลดลงนั้นเกิดจากเชื้อไวรัสพิโอาร์อาร์ເອສ ซึ่งยืนยันจากการทดสอบการน้ำทางคลินิกของสัตวแพทย์ประจำฟาร์ม และผลจากการตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น ผลบวกจากการทดสอบหาเชื้อไวรัสพิโอาร์อาร์ເອສโดยวิธี RT-PCR ข้อมูลผลการตรวจเหล่านี้ถูกนำมาใช้ ประกอบการตัดสินใจในการทำวัคซีนแม่สุกรทั้งผุ้งด้วยวัคซีนพิโอาร์อาร์ເອສชนิดเชื้อเป็นแบบปูพรอมโดยไม่ได้ คำนึงถึงสถานภาพทางการสืบพันธุ์ของแม่สุกรแต่ละตัว เมื่อมองย้อนกลับไปจะพบว่าถ้าได้ทำวัคซีนรีวิวชั้น 6 เดือน (ในช่วงที่มีการแท้งสูงสุด) อาจจะทำให้ปัญหาความล้มเหลวทางการสืบพันธุ์ในภาพรวมสั้นลงได้ (รูปที่ 2a)

ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับผลการศึกษาก่อนหน้าที่พบว่าการทำวัคซีนทำให้เกิดการตอบสนองที่สามารถวัดได้ทั้งในด้านการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนสุกรที่ให้ผลบวกทางซีรัมและการเพิ่มขึ้นค่าเฉลี่ยสัดส่วน S/P ที่ตรวจโดยวิธี ELISA (Murtaugh et al., 2002; Scortti et al., 2006b) ถึงแม้ว่าแอนติบอดีที่ตรวจได้จากวิธี ELISA ไม่สามารถใช้บ่งบอกถึงแอนติบอดีที่มีฤทธิ์ในการจำกัดเชื้อไวรัส (Yoon et al., 1995; Foss et al., 2002) แต่ก็ไม่พบสุกรที่ทำการตรวจเฝ้าระวังมีการติดเชื้อไวรัสในกระแสเลือดในช่วง 2 ถึง 18 สัปดาห์ภายหลัง การทำวัคซีน

การทำวัคซีนป้องกันโรคพิโอาร์อาร์ເອສในสุกรที่ไม่ได้ตั้งท้องไม่ทำให้เกิดผลทางลบต่อระบบสืบพันธุ์ และยังช่วยปรับปรุงสมรรถภาพทางการสืบพันธุ์บางอย่างได้ เช่น อัตราการเข้าคลอด จำนวนลูกสุกรแรกคลอด มีชีวิต เปอร์เซนต์ลูกสุกรตายแรกคลอด และเปอร์เซนต์ลูกสุกรมัมมี (Dewey et al., 2004; Alexopoulos et al., 2005) นอกจากนี้การทำวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสพิโอาร์อาร์ເອสยังช่วยลดปัญหาความล้มเหลวทางการสืบพันธุ์ได้ด้วย Scortti และคณะ (2006b) พบว่าการฉีดเชื้อไวรัสพิโอาร์ເອสให้กับสุกรสาวที่ซีรัมเป็นลบต่อ เชื้อไวรัสพิโอาร์อาร์ເອสและไม่ได้รับวัคซีนในช่วง 90 วันของการตั้งท้องทำให้เกิดลูกสุกรตายแรกคลอด 43.4% ลูกสุกรแรกคลอดอ่อนแอ 20% และอัตราการตายก่อนหย่านม 76.7% ในทางตรงกันข้าม การฉีดเชื้อไวรัสพิโอาร์อาร์ເອสให้กับสุกรสาวที่ได้รับวัคซีนในช่วง 90 วัน ของการตั้งท้องทำให้เกิดลูกสุกรตายแรกคลอดเพียง 5.2% และสมรรถภาพทางการสืบพันธุ์อื่นๆ ไม่แตกต่างจากสุกรกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับเชื้อไวรัส (Scortti et al., 2006b) นอกจากนี้ Scortti และคณะ (2006a) ยังพบว่าการทำวัคซีนพิโอาร์อาร์ເອสชนิดเชื้อเป็นในสุกรที่กำลังตั้งท้องไม่ทำให้เกิดอาการทางคลินิกหรือกระทบต่อสมรรถภาพทางการสืบพันธุ์ อย่างไรก็ได้มีรายงานผลทางลบต่อสมรรถภาพทางการสืบพันธุ์จากการทำวัคซีนพิโอาร์อาร์ເອสในสุกรที่กำลังตั้งท้องโดยเฉพาะในช่วงท้ายของการตั้งท้อง ได้แก่ การลดลงของจำนวนลูกสุกรแรกคลอดมีชีวิต ลูกสุกรตายแรกคลอด ลูกสุกรมัมมี และลูกสุกรหย่านมต่อครอกลดลง และการเพิ่มขึ้นของอัตราการตายในช่วงสุกรอนุบาล (Nielsen et al., 2002; Dewey et al., 2004)

จากข้อมูลที่ได้ทำการวิเคราะห์ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า การทำวัคซีนพื่อวัคซีนต่อสูญเสียเป็นแบบปู พร้อมให้ผลทั้งที่เป็นกลาง เป็นบวก และเป็นลบต่อสมรรถภาพทางการสืบพันธุ์ของสุกร ซึ่งระยะการตั้งท้องขณะที่สุกรได้รับวัคซีนมีผลกระทบต่อสมรรถภาพทางการสืบพันธุ์ของสุกร อัตราการเข้าคลอดที่ลดลงพบได้ในสุกรสาวและแม่สุกรที่ได้รับวัคซีนในช่วงมากกว่า 90 วันของการตั้งท้อง ในขณะที่จำนวนลูกสุกรแรกคลอดมีชีวิตลดลงและสัดส่วนลูกสุกรมัมมีเพิ่มขึ้นပอด้วยสุกรที่ได้รับวัคซีนในช่วง 0-30 วันของการตั้งท้อง ในระดับผู้นำ การทำวัคซีนแบบปูพร้อมช่วยลดอัตราการแท้ง เปอร์เซนต์ลูกสุกรตายแรกคลอด และเปอร์เซนต์ลูกสุกรมัมมีได้ แต่ไม่ช่วยปรับปรุงอัตราการเข้าคลอดให้ดีกว่าช่วงที่มีการระบาดได้ และการทำวัคซีนแบบปูพร้อมยังสัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของอัตราการกลับสัตดและการลดลงของจำนวนลูกสุกรแรกคลอดและลูกสุกรแรกคลอดมีชีวิตด้วย

จากการศึกษางานวิจัยก่อนหน้านี้พบว่าผลการศึกษาในครั้งนี้ให้ผลสอดคล้องกับการศึกษาอื่นๆ ที่พบว่าการทำวัคซีนพื่อวัคซีนต่อสูญเสียในสุกรที่ติดเชื้อไวรัสพื่อวัคซีนต่อสูญเสียสามารถลดระยะเวลาการแพร่เชื้อไวรัสได้ (Cano et al., 2007a, b) และช่วยปรับปรุงสมรรถภาพทางการสืบพันธุ์บางอย่างได้ เช่น อัตราการเข้าคลอด จำนวนลูกสุกรแรกคลอดมีชีวิต เปอร์เซนต์ลูกสุกรตายแรกคลอด และเปอร์เซนต์ลูกสุกรมัมมี (Alexopoulos et al., 2005) ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าการตัดสินใจนำวัคซีนพื่อวัคซีนต่อสูญเสียเป็นมาใช้ในฟาร์มแบบปูพร้อมควรประเมินระหว่างผลที่จะได้จากการปรับปรุงสมรรถภาพทางการสืบพันธุ์ เช่น การแท้ง ลูกตายแรกคลอด และลูกมัมมีที่ลดลง กับผลกระทบของการทำวัคซีนต่อสูญเสียที่กำลังตั้งท้อง

การทดลองที่ 2

เชื้อไวรัสพื่อวัคซีนต่อสูญเสียในฟาร์มสุกรในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 (Oraveerakul et al., 1995) ปัจจุบันมีทั้งสายพันธุ์ที่ 1 (EU) และ 2 (NA) (Thanawongnuwech et al., 2004; Amongsin et al., 2009; Thanawongnuwech and Suradhat, 2010) ในช่วงปี พ.ศ. 2543-2546 มีการศึกษาเกี่ยวกับสายพันธุ์ของเชื้อไวรัสพื่อวัคซีนต่อสูญเสีย 137 ตัวอย่างในประเทศไทย และพบว่า 66.4% เป็นสายพันธุ์ที่ 1 และ 33.6% เป็นสายพันธุ์ที่ 2 (Thanawongnuwech et al., 2004) ในทางตรงกันข้าม การศึกษานี้ได้แสดงให้เห็นว่าสายพันธุ์ที่ 2 เป็นสายพันธุ์ที่พบมากในช่วงปี พ.ศ. 2548-2553 โดยเฉพาะอย่างยิ่งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 เป็นต้นมา โดยปกติสุกรที่ใช้ผลิตพื่อแม่พันธุ์ในประเทศไทย ส่วนมากถูกนำเข้ามาจากเวียดนามโดยเฉพาะประเทศไทย เดนมาร์ก ดังนั้นเชื้อไวรัสพื่อวัคซีนต่อสูญเสียสายพันธุ์ที่ 1 อาจถูกนำเข้ามาจากประเทศไทยในเวียดนามด้วย แต่ในปี พ.ศ. 2551 พบร่วมมือการขั้นทะเบียนวัคซีนเชื้อเป็น (modified live virus vaccine) สำหรับเชื้อไวรัสพื่อวัคซีนต่อสูญเสียสายพันธุ์ที่ 2 (NA strain) และมีการนำมาใช้อย่างแพร่หลายในฟาร์มสุกรประเทศไทย ดังนั้นเชื้อไวรัสพื่อวัคซีนต่อสูญเสียสายพันธุ์ที่ 2 จึงได้แพร่กระจายอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการทำวัคซีนชนิดดังกล่าวในฟาร์มหลายแห่งในประเทศไทย นอกจากนี้เชื้อไวรัสพื่อวัคซีนต่อสูญเสียสายพันธุ์ที่ 2 ยังได้ถูกนำเข้ามาจากประเทศไทยเดนมาร์ก หลังจากปี พ.ศ. 2539 เนื่องจากมีการทำวัคซีนเชื้อเป็นสำหรับสายพันธุ์ที่ 2 ในประเทศไทยเดนมาร์ก (Mortensen et al., 2002) ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาทั้งสายพันธุ์ที่ 1 และ 2 ได้แพร่กระจายอย่างกว้างขวางในฟาร์มสุกรประเทศไทย เดนมาร์ก และประเทศไทยชั้นเดียง (Beilage et al., 2009; Noremark et al., 2009) มีหลักฐานยืนยันเป็นจำนวนมาก ระบุว่าพบการแพร่เชื้อไวรัสจากสุกรที่ทำวัคซีนตั้งแต่ในช่วงสัปดาห์แรกๆ หลังจากได้รับวัคซีน (Alexopoulos et al., 2005; Scortti et al., 2006; Kim et al., 2009; Thanawongnuwech and Suradhat, 2010; Olanratmanee et al., 2011) ดังนั้นเชื้อไวรัสพื่อวัคซีนต่อสูญเสียที่แยกได้ใน การศึกษาครั้งนี้อาจเป็นสายพันธุ์ที่มาจากการวัคซีน การแยกชนิดของเชื้อไวรัสพื่อวัคซีนต่อสูญเสียในภาคสนามนั้นทำได้โดยการ

วิเคราะห์พันธุกรรม ORF5 จากเชื้อไวรัสพีโอาร์อาร์เอส (Kim et al., 2009) การตรวจพบเชื้อไวรัสพีโอาร์อาร์เอสจำนวนมากในช่วงนี้ได้แสดงให้เห็นว่าเชื้อไวรัสพีโอาร์อาร์เอสเป็นโรคที่พบบ่อยในฟาร์มสุกรของประเทศไทย

การศึกษาครั้งนี้พบว่า พบรับเชื้อไวรัสพีโอาร์อาร์เอสเพียงชนิดเดียวมากกว่าพบสายพันธุ์ผสม โดยสายพันธุ์ผสมพบในตัวอย่างที่มีปัญหาระบบสีบพันธุ์ (พ่อสุกร แม่สุกร และลูกสุกร) มากกว่าตัวอย่างที่มีปัญหาระบบทางเดินหายใจ (สุกรอนุบาล และสุกรขุน) โดยน่าจะเป็นไปได้ว่าพ่อสุกร และแม่สุกรส่วนมากอยู่ในผู้ป่วยเป็นเวลาภายนานกว่าสุกรอนุบาล และสุกรขุน จึงอาจได้รับเชื้อไวรัสพีโอาร์อาร์เอสหลายสายพันธุ์มากกว่าในสุกรอนุบาล และสุกรขุน เมื่อไม่นานมานี้ Tummaruk and Tantilertcharoen (2012) พบรับเชื้อไวรัสพีโอาร์อาร์เอส ตั้งแต่ในช่วงแรกของชีวิต (ก่อนหรือระหว่างการคลุก โดยดูจากผล seroconversion ต่อเชื้อไวรัสพีโอาร์อาร์เอสทั้งในฟาร์มที่มีการทำและไม่ได้ทำวัคซีน) นอกจากนี้สุกรสาวทดสอบยังเป็นแหล่งถ่ายทอดเชื้อไวรัสพีโอาร์อาร์เอสที่สำคัญให้กับฟาร์มอีกด้วย Olanratmanee et al. (2011) พบรับเชื้อไวรัสในเนื้อเยื่อมดลูกของสุกรสาว โดยมีระดับของภูมิคุ้มกันทั้งระดับต่ำและสูง ตั้งแต่สุกรสาวอายุ 11 เดือน นอกจากนี้ในบางตัวอย่างมีการติดเชื้อร่วมกันระหว่างเชื้อไวรัสพีโอาร์อาร์เอสและพาร์วิไวรัส และ/หรือ เชื้อพิษสุนัขบ้าเทียม (Tummaruk and Tantilertcharoen, 2012) ซึ่งอาจทำให้เกิดสถานการณ์ที่ซับซ้อนและนำไปสู่สมรรถภาพทางการสีบพันธุ์ที่แย่ลงในสุกรสาวได้เนื่องจากเชื้อไวรัสพีโอาร์อาร์เอส ถือว่าเป็นเชื้อโรคที่กดภูมิคุ้มกัน (Thanawongnuwech and Suradhat, 2010) การศึกษาเหล่านี้ได้ชี้แนวทางให้เห็นถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความชุกของเชื้อไวรัสพีโอาร์อาร์เอสว่าเป็นประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญเพื่อที่จะปรับปรุงกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อควบคุมเชื้อไวรัสพีโอาร์อาร์เอสในประเทศไทย

การศึกษานี้พบว่า การตรวจพบเชื้อเชื้อไวรัสพีโอาร์อาร์เอส เพิ่มขึ้นในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนกรกฎาคม ซึ่งเป็นช่วงเดียวกันกับที่พบปัญหาความไม่สมบูรณ์พันธุ์ในสุกรสาวและสุกรนางที่ได้รับการผสมพันธุ์ในช่วงนี้ (Tummaruk et al., 2004; Tummaruk et al., 2010a,b) Tummaruk et al. (2010a) ได้รายงานว่าสุกรสาว และสุกรนางที่ได้รับการผสมพันธุ์ในช่วงฤดูร้อน และคลอดในช่วงปลายฤดูใบไม้ร่วง และฤดูหนาวให้ลูกสุกรแรกคลอดต่ำกว่าสุกรสาว และแม่สุกรที่ผสมในช่วงฤดูหนาวอย่างมีนัยสำคัญ หากมีการเพิ่มการติดเชื้อไวรัสในช่วงฤดูร้อน อาจทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสมรรถภาพทางระบบสีบพันธุ์ในสุกรสาว และแม่สุกรในประเทศไทยที่ได้รับการผสมในฤดูร้อนมากขึ้นได นอกจากนี้ในช่วงฤดูร้อนมีดัชนีอุณหภูมิ-ความชื้นค่อนข้างสูง (Tummaruk et al., 2010a) และอาจเป็นไปได้ที่จะหนีน้ำให้สุกรเกิดภาวะเครียดจากอุณหภูมิในระดับปานกลางถึงรุนแรง การพบรับเชื้อไวรัสในระยะแสเลือดและการติดเชื้อไวรัสอาจเกิดขึ้นได้ง่ายในสัตว์ที่อยู่ภายใต้ภาวะเครียดจากสภาพการณ์ภูมิคุ้มกัน (Suradhat, 2006) ยิ่งไปกว่านั้นทั้งอุณหภูมิและความชื้นที่สูงอาจเป็นสภาพที่ทำให้เกิดการส่งผ่านเชื้อไวรัสทางอากาศได้ง่ายอีกด้วย

ในประเทศไทยมีการพบเชื้อไวรัสพีโอาร์อาร์เอสทั้งสายพันธุ์ที่ 1 และ 2 ในฟาร์มสุกร โดยมีสัดส่วนของทั้งสองสายพันธุ์แตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค ซึ่งในแต่ละภูมิภาคมีพันธุ์สุกร และการจัดการที่ลักษณะกัน แต่ฟาร์มสุกรในภาคเหนือและภาคใต้จะไม่หนาแน่นเท่ากับในภาคตะวันตก ภาคตะวันออก และภาคกลาง สภาพอากาศระหว่างภาคเหนือและภาคใต้มีแตกต่างกัน ความชื้นสัมพัทธ์ และฝนตก พบรับเชื้อไวรัสพีโอาร์อาร์เอสสายพันธุ์ที่ 1 มากกว่า 2 ส่วนในภูมิภาคอื่นๆ พบรับเชื้อไวรัสพีโอาร์อาร์เอสสายพันธุ์ที่ 2 มากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาในประเทศไทยก่อนหน้านี้ (Thanawongnuwech et al., 2004; Amongsin et al., 2009) แต่เชื้อไวรัสพีโอาร์อาร์เอส สายพันธุ์ที่ 2 ถือว่าเป็นชนิดที่พบมากในประเทศไทยในแบบเอเชียเช่นกัน เช่น ในประเทศจีน (Li et al., 2010) ญี่ปุ่น (Yoshii et al., 2005) และเกาหลี (Cha et al. 2006; Kim et al. 2009) Li et al. (2010) วิเคราะห์ถึงความหลากหลายทางพันธุกรรมของเชื้อไวรัสพีโอาร์อาร์เอส เชื้อสายจีนจำนวน 66 ตัวอย่าง ตั้งแต่ในปี พ.ศ. 2539 จนถึง พ.ศ.

2552 พบว่า ทุกตัวอย่างเป็นสายพันธุ์ที่ 2 นอกจานี้ เชื้อไวรัสพื้นที่าร์อาร์ເອສสายพันธุ์ที่ก่อโรคคุณแรงที่ทำให้เกิดอัตราการตายของสุกรสูงมากในปี พ.ศ. 2549 ในประเทศไทย และทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปี พ.ศ. 2552-2553 ก็เป็นสายพันธุ์ที่ 2 (Zhou and Yang, 2010) สายประเทศไทยทวีปยุโรปมีการตรวจพบเชื้อไวรัสพื้นที่าร์อาร์ເອສทั้งสายพันธุ์ที่ 1 และ 2 (Mortensen et al., 2002; Beilage et al., 2009) แต่การประกวของสายพันธุ์ NA ในประเทศไทยต่างๆ ในทวีปยุโรปนั้น ส่วนมากมักเกี่ยวข้องกับการทำวัคซีนเชื้อเป็นสายพันธุ์อเมริกาเหนือ (Mortensen et al., 2002; Beilage et al., 2009) ในประเทศไทยยังมีการศึกษาโดยการชันสูตรจากสุกร 902 ตัวพบว่า 18.5% ของตัวอย่างที่ส่งตรวจมีผลบวกต่อ wild type EU strains ในขณะที่สายพันธุ์ EU และ NA ในวัคซีนสามารถตรวจพบได้เพียง 1.3% และ 8.9% ตามลำดับ (Beilage et al., 2009) การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าสายพันธุ์ของเชื้อไวรัสพื้นที่าร์อาร์ເອສในประเทศไทยมีความใกล้เคียงกับสายพันธุ์ในประเทศไทยกลุ่มยุโรปมากกว่าประเทศไทยในทวีปเอเชีย และทวีปอเมริกาเหนือ มีการศึกษาเกี่ยวข้องกับลำดับนิวคลีโอไทด์ที่สมบูรณ์ของเชื้อไวรัสพื้นที่าร์อาร์ເອສที่แยกได้ในประเทศไทย พบร้าสายพันธุ์ Thai EU น่าจะมีพัฒนาการมาจากการ prototype ในขณะที่สายพันธุ์ Thai NA อาจมาจากเชื้อไวรัสในวัคซีน หรืออนุพันธุ์ของวัคซีน (Amongsin et al. 2009) นอกจากนี้ การศึกษา phylogenetic study ของเชื้อไวรัสพื้นที่าร์อาร์ເອສที่แยกได้ในประเทศไทย ทำให้ทราบว่ามีการนำเชื้อไวรัสพื้นที่าร์อาร์ເອສเข้ามาในประเทศไทยหลายครั้ง (Tun et al. 2011) การศึกษาดังกล่าวทำให้เราทราบว่าเชื้อไวรัสพื้นที่าร์อาร์ເອສได้ถูกนำเข้ามาสู่ประเทศไทยหลายครั้งจากทวีปยุโรป และสหรัฐอเมริกา ความแตกต่างของสายพันธุ์เชื้อไวรัสพื้นที่าร์อาร์ເອສ ในแต่ละภูมิภาคนั้นอาจเป็นเนื่องมาจากการผู้ผลิตสุกรมักจะนำเข้าสุกร และ/หรือนำเข้าจากประเทศในทวีปยุโรป เพื่อเป็นการปรับปรุงพันธุกรรม นอกจากนี้ วัคซีนซึ่งเป็นที่มีสายพันธุ์อเมริกาเหนืออย่างถูกนำเข้า และมีการใช้อย่างต่อเนื่องในฟาร์มสุกรประเทศไทยในปัจจุบัน และเนื่องด้วยมีการเขียนทะเบียนวัคซีนในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2550 เชื้อไวรัสพื้นที่าร์อาร์ເອສ สายพันธุ์ที่ 2 จึงกลายเป็นสายพันธุ์ที่พบบ่อยในประเทศไทย ซึ่งในการศึกษานี้พบเชื้อไวรัสสายพันธุ์ดังกล่าว 78-85% ของเชื้อไวรัสที่แยกได้ในช่วงปี พ.ศ. 2551-2553

ข้อจำกัดของการศึกษานี้ได้แก่ การใช้ข้อมูลจากห้องปฏิบัติการวินิจฉัยเพื่อบรรยายความชุกของโรค และตัวอย่างที่ได้มาเป็นตัวอย่างที่ส่งสัญญาเชือการติดเชื้อไวรัสพื้นที่าร์อาร์ເອສ ดังนั้นความชุกที่ได้อ้างค่อนข้างสูง นอกจากนี้ชุดของข้อมูลขั้นอยู่กับตัวอย่างที่เก็บได้จากผู้ผลิต และสัตวแพทย์ที่เลือกที่จะส่งตัวอย่างมา CU-VDL แต่ไม่ได้มีข้อมูลจากห้องปฏิบัติการอื่น อย่างไรก็ตาม CU-VDL ตั้งอยู่ใจกลางกรุงเทพมหานคร และเป็นอิสระจากบริษัทเอกชนและผู้ผลิตต่างๆ ดังนั้นการวิเคราะห์สามารถดำเนินการได้โดยไม่มีผลประโยชน์ที่ทับซ้อนกัน

โดยสรุป ความชุกของเชื้อไวรัส PRRSV ในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2548-2553 พบ 32.6% ของตัวอย่างที่ส่งตรวจ โดยมีความผันแปรตามชนิดของตัวอย่าง กลุ่มอายุของสุกร ฤดูกาล ปี และที่ตั้งฟาร์ม เชื้อไวรัสพื้นที่าร์อาร์ເອสตรวจพบในตัวอย่างเนื้อเยื่อมากกว่าในตัวอย่างน้ำเชื้อ และตัวอย่างซีร์ม ความชุกสูงสุดของเชื้อไวรัสพื้นที่าร์อาร์ເອสพบในสุกรอนุบาล และถูกที่พบมากที่สุด คือ ฤดูร้อน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านอากาศอาจมีผลต่อความชุกของเชื้อไวรัสพื้นที่าร์อาร์ເອสในประเทศไทย จากตัวอย่างที่ส่งตรวจพบว่าเป็นเชื้อไวรัส สายพันธุ์ที่ 1 2 และ ทั้งสองสายพันธุ์ 31.0% 54.5% และ 14.5% ตามลำดับ

สรุป

การวิจัยในครั้งนี้สรุปได้ว่า

- สูกรสาวาทดแทนเป็นแหล่งสำคัญในการนำเชื้อไวรัสพีอาร์อาร์ເອສເเข้าสู่ผู้แม่พันธุ์
- แม่สูกรที่ทำวัคซีนในช่วงต้นของการตั้งท้องมีจำนวนลูกสูกรแรกคลอดมีชีวิตน้อยกว่าและมีจำนวนลูกสูกรมัมมีมากกว่าแม่สูกรอุ้มท้องที่ทำวัคซีนในช่วงอื่นๆ
- แม่สูกรอุ้มท้องที่ทำวัคซีนในช่วงท้ายของการตั้งท้องมีอัตราการเข้าคลอดน้อยกว่าช่วงเวลา ก่อนการระบาดของโรคพีอาร์อาร์ເອສ
- การทำวัคซีนพีอาร์อาร์ເອສชนิดเชื้อเป็นแบบปูพรມในผู้สูกรผู้หญิงมีผลต่อสมรรถภาพทางการสืบพันธุ์ของผู้โดยมีทั้งผลที่เป็นกลาง เป็นบวก และเป็นลบ ดังนั้นการตัดสินใจทำวัคซีนพีอาร์อาร์ເອສชนิดเชื้อเป็นแบบปูพรມควรพิจารณาระหว่างผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการปรับปรุงสมรรถภาพทางการสืบพันธุ์ ได้แก่ ช่วยลดอัตราการแท้ง จำนวนลูกสูกรตายแรกคลอด และจำนวนลูกสูกรมัมมี และผลกระทบจากการทำวัคซีนในแม่สูกรที่ตั้งท้อง
- ความชุกของเชื้อไวรัสพีอาร์อาร์ເອສในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548-2553 พบ 32.6% ของตัวอย่างที่ส่งตรวจ โดยมีความผันแปรตามชนิดของตัวอย่าง กลุ่มอายุของสูกร ถูกากล ปี และที่ตั้งฟาร์ม
- เชื้อไวรัสพีอาร์อาร์ເອສ ตรวจพบในตัวอย่างเนื้อยื่อมากกว่าในตัวอย่างน้ำเชื้อ และตัวอย่างซีรัม
- ความชุกสูงสุดของเชื้อพีอาร์อาร์ເອສ พบในสูกรอนุบาล และถูกที่พบมากที่สุด คือ ถูกร้อน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านอากาศอาจมีผลต่อความชุกของเชื้อไวรัสพีอาร์อาร์ເອສในประเทศไทย
- จากตัวอย่างที่ส่งตรวจพบว่าเป็นเชื้อไวรัสพีอาร์อาร์ເອສสายพันธุ์ที่ 1 2 และ พบทั้งสองสายพันธุ์ 31.0% 54.5% และ 14.5% ตามลำดับ